

„Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalnih skupnostih“ – „Krepitev zdravja za vse“

www.eu-skladi.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

NIJZ

Nacionalni inštitut
za **javno zdravje**

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI STRUKTURNI IN
INVESTICIJSKI SKLADI
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Predstavitev ZD dr. Julija Polca Kamnik

Doc. Dr. Tina Bregant, dr.med., spec. pediatrije, spec. FRM

Sklop 1.3: Izvajanje nadgradenj pri preventivnih pregledih otrok in mladostnikov

Delovno srečanje, Ljubljana, 6. december 2018

Cilji projekta

- Krepitev kapacitet primarne pediatrije za obravnavo otrok , mladostnikov v partnerstvu z njihovimi družinami **DA, CKZ (tim)**
- Krepitev preventivnega delovanja in koordinacija (integracija) v ZD in lokalnem okolju, še posebej s šolami in vrtci **DA, CKZ (ped, DMS)**
- Posodobitev pristopov (od klinične opredelitve stanja do intervence) **Delno**
- Intervence v obravnavi otrok (dolgotrajna podpora, individualna obravnavana, skupinske oblike dela, neposredni stik) **Začetek**
- Uporaba evropskih praks (upoštevanje praks iz drugih držav in nadgradnja aktivnosti na podlagi slovenskih izkušenj) **Začetek (v intervencijo vključene z dokazi podprte intervencije)**

1. Vzpostavitev CKZ

- Vzpostavitev in delovanje novih struktur v ZD za podporo izvajanju integrirane preventive kroničnih bolezni in zmanjševanju neenakosti v zdravju
- ZD Kamnik: prostor + tim + poznavanja lokalnega okolja
- NIJZ, MZ, EU: projekt + denar
- <https://4d.rtv slo.si/arhiv/slovenska-kronika/174577588>

2. Delo z lokalno skupnostjo, s šolami in vrtci

<https://www.domzalske-novice.si/2018/09/24/mednik-obcine-kamnik-24-9-2018/> Lokalna skupina za krepitev zdravja

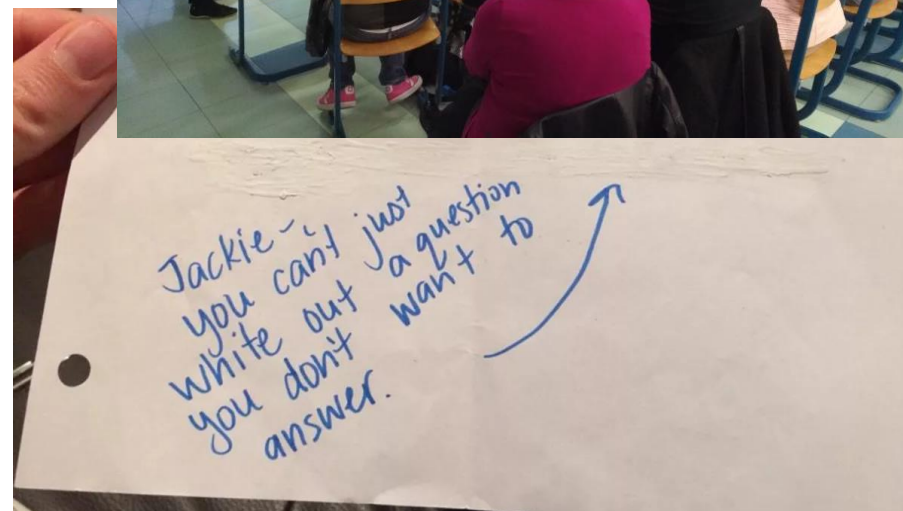
“V torek je pod okriljem Nacionalnega inštituta za javno zdravje v prostorih Zdravstvenega doma dr. Julija Polca Kamnik potekal uvodni sestanek članov Lokalne skupine za krepitev zdravja. „

Že obstoječe sodelovanje –iz skupin za odrasle (medgeneracijsko sožitje, sladkorna bolezen)

Ker nismo začeli pravočasno, smo...

- Si zakomplicirali sam potek...
- Šli smo nazaj v šolo: (OŠ Šmartno 3krat, OŠ Marije Vere 2krat, OŠ Toma Brejca 3krat)
- Šola za starše (Pomen gibanja, hujšanje) 2krat
- Za OŠ kolektiv (Gibanje in razvoj, Anafilaksa in Epilepsija) 2krat
- Projektni dan 1krat

Poleg vsebine, manj administracije!

- Za namene projekta – OK
 - Za potrebe ljudi – NI OK:
 - preobsežni, preveč vprašalnikov (redundanca (ITM je že vsebovan v TM in TV), samoocena, približnost – ocena pp namesto formule, zahtevnost – pismenost, čas...)
 - preveč podatkov (izgubijo pozornost pri reševanju, potrebno razviti neposreden vnos podatkov prek aplikacije)
 - odbijajoča administracija
- Ljudje hočejo življenjske reči: kaj naj delam, kaj naj jem, kako naj se vedem, zakaj naj to počnem, kako in kdaj... Želijo si, da se intervencija prične.

<https://www.youtube.com/watch?v=D6qja1g27r4>

Iz minusa smo naredili plus

- Starši in učitelji so bolje razumeli, zakaj izpolnjujejo vprašalnike
- Vprašalnikov je res VELIKO!
- Nekaj vprašalnikov smo poslali ponovno na željo staršev
- Povečali prepoznavnost
- Otroci, starši in učitelji so bolje sodelovali
- Kasneje so se nam pridružili ljudje, ki so se pričeli počutiti izključene

- Sklep: obvezno pred pričetkom podobnega programa pričeti s „kondicioniranjem“ tarčne populacije: šola za starše, roditeljski sestanek, projektni dan (delovna soba v šolah)

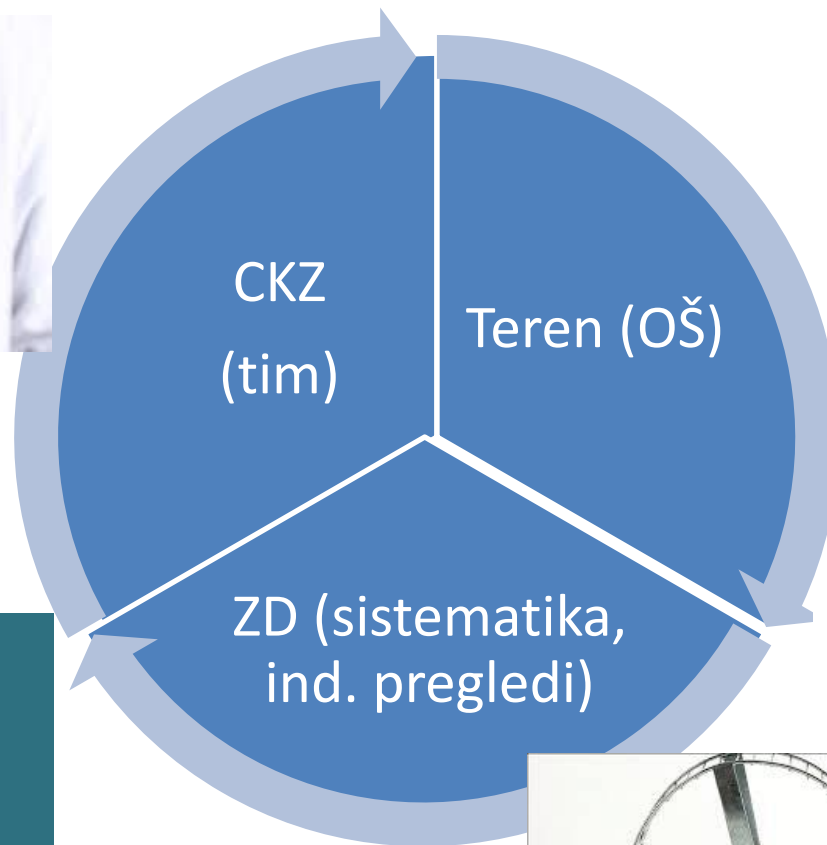
$$\text{IGNORANCE} = \frac{\text{IT}}{\text{WHAT I KNOW ABOUT IT}}$$

Kako se lahko učinkovito povežemo z lokalno skupnostjo?

- določiti osebo ali tim, ki je odgovoren za koordinacijo z lokalno skupnostjo
- > **ZDRAVNIK!** (še vedno ugled, avtoriteta v šolah, na podeželju)
- > DMS (koordinacija, administracija)
- poiskati lokalne vire pomoči za otroke in njihove družine
- > Da, še bolje, če pridejo sami 😊
- identificirati kontaktne osebe, ki lahko dajo informacije in zagotovijo oskrbo
- > vrtci, šole, knjižnica, PUM,...
- pripraviti **katalog informacij**, in ga redno posodabljati -> si želijo biti del našega kataloga
- **Povečati prepoznavnost!** (iz CKZ na teren, iz terena nazaj, nato spet vračanje na teren!)

Gonilna sila -> Želja, po biti zraven

Pediatrija na primarni ravni

Celostna obravnava I:

- ✓ izvajanje aktivnosti promocije zdravja
- ✓ izvajanje preventivnih programov
- ✓ zdravljenje akutno bolnih in poškodovanih
- ✓ vodenje zgodaj odpuščenih iz bolnišnice
- ✓ vodenje otrok s kroničnimi boleznimi
- ✓ vodenje otrok s posebnimi potrebami

• Celostna obravnava II:

- ✓ zagovorništvo otrok
- ✓ sodelovanje s starši, vrtci, šolami, lokalno skupnostjo
- ✓ upoštevanje socialnega in kulturnega okolja.

Vloge specialista pediatria v projektu:

- Izbrani osebni zdravnik
- Imenovani zdravnik šole
- Projektni specialist pediater (delo v timu s strokovnjaki iz CKZ) – odlično, če dela sistematično izbrane populacije! – ob običajnih obremenitvah (opredeljenih 800 otrok, bi to res lahko počel)
- Vodja preventivnega tima
- Član/vodja koordinativne skupine
- Član/vodja strokovne skupine ZD za preventivo

Paralela s funkcijami definiranimi skozi načela primarne pediatrije Evropskega pediatričnega združenja

Veščine timskega dela in vodenja!

Predlagane novosti in izboljšave preventivnega programa – obravnava čezmerne teže in debelosti (za učence 3. in 6.razredov izbranih OŠ)

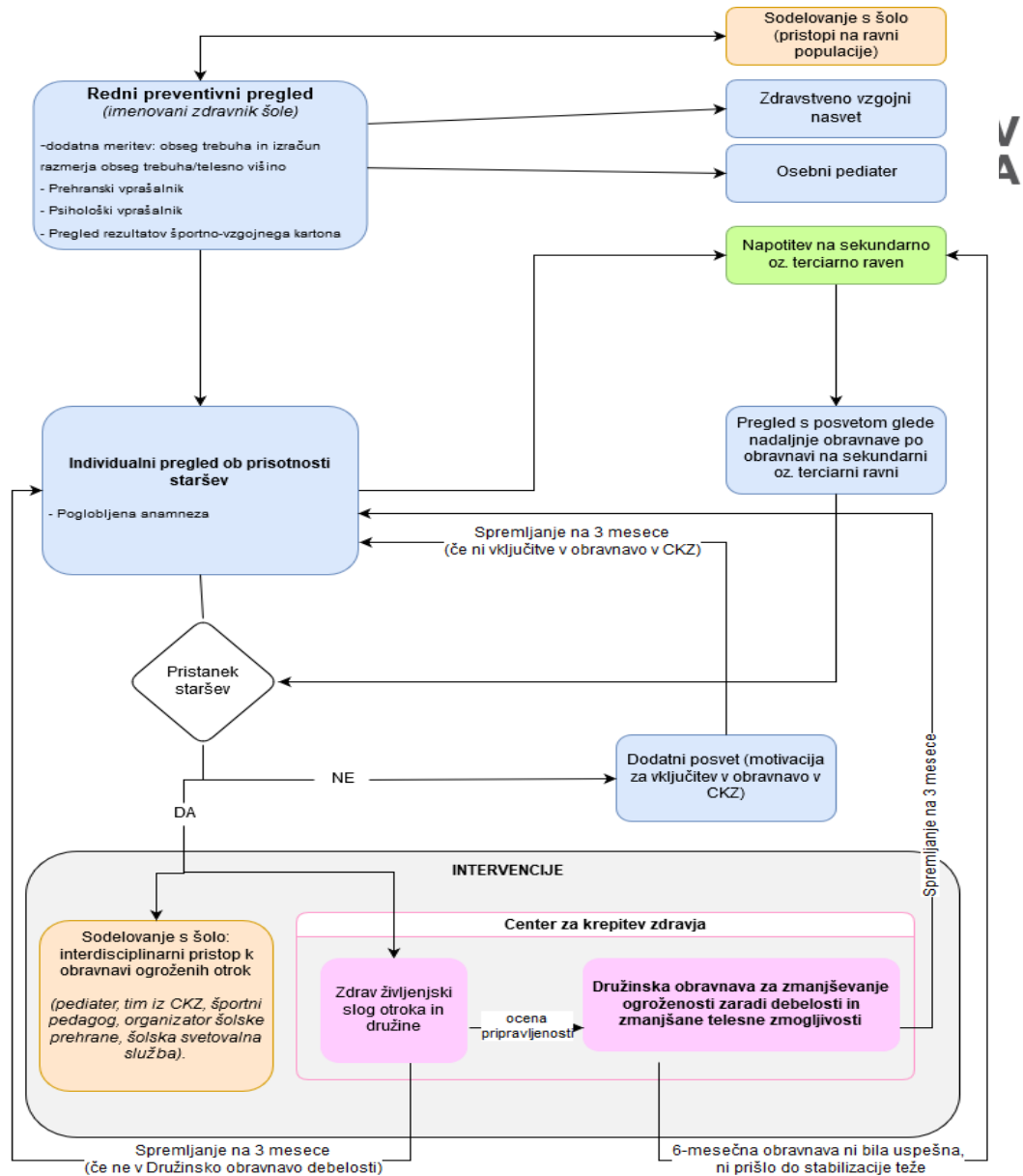

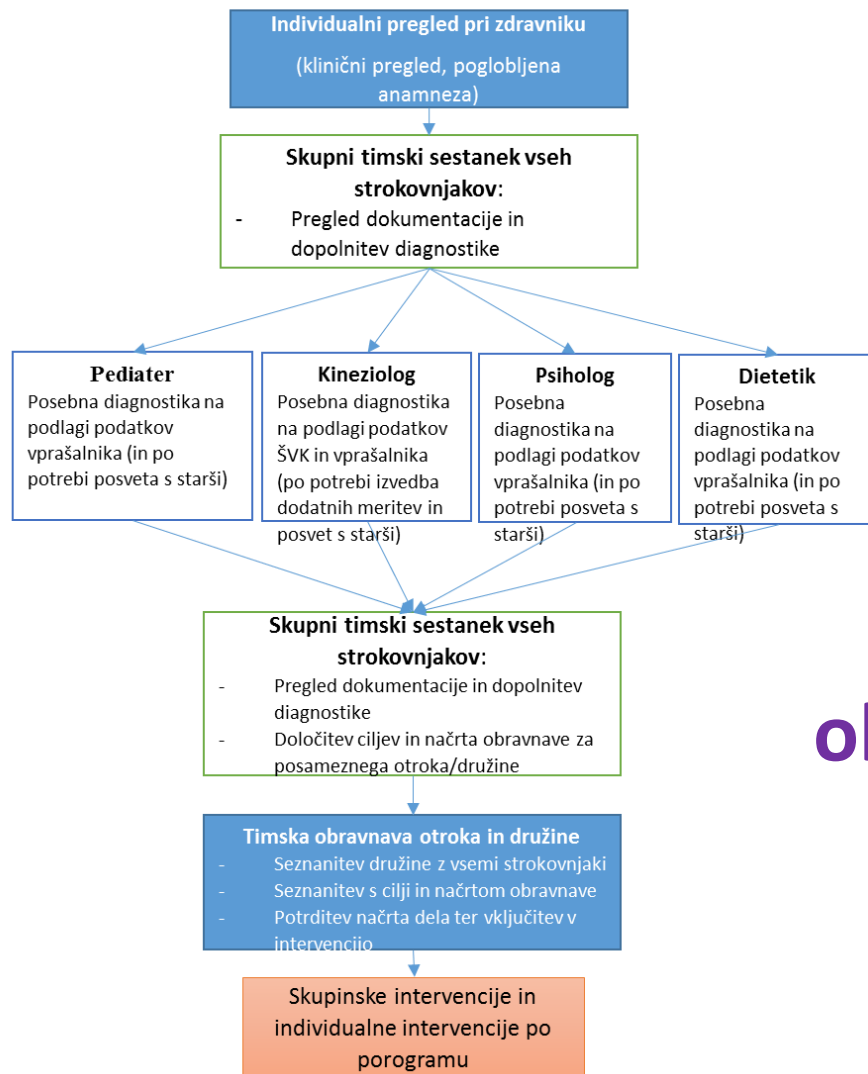
Po algoritmu , ki zajema kriterije za opredelitev otrok, ki imajo večje tveganje za zdravstvene težave povezane z debelostjo, so otroci usmerjeni v program:

- **Spodbujanje zdravega življenjskega sloga** (individualno zdravstveno vzgojno svetovanje za utrditev zdravega življenjskega, skupinska vzgoja za zdravje po programu). **DA**
- **Klinično obrnavo** čezmerne teže in debelosti za poglobljeno oceno in diagnostiko ter usmeritvijo v **skupinsko intervencijo v CKZ-Pričnemo januarja** Obravnava upošteva klinične smernice za obrnavo debelosti za obrnavo na sekundarni in terciarni ravni.
- **Nadgrajeno sodelovanje s šolo** ter s poudarkom na zdravi prehrani, telesni dejavnosti in krepitvi duševnega zdravja. **DA**

Algoritem klinične ocene stanja prehranjenosti in telesne zmogljivosti in izvedba intervencij

Shema začetnega dela obravnave pri pediatru in sodelavcih v timu

Ključna področja intervencij za spodbujanje spremembe življenjskega sloga otroka/mladostnika in njegove družine

- Prehrana **DA dietetik**
- Telesna dejavnost **DA kineziolog**
- Psihološki vidiki in motiviranost **DA psiholog**
- Spanje **DA ped.**
- Tvegana raba elektronskih naprav, novih tehnologij in družbenih omrežij **DA ped. in psih.**
- Koordinacija, strokovno zaledje **DA ped.**

- **ELEKTRONSKA PODPORA IZVAJALCEM?!**

Vse se da...

Recept?

Čarobni tim

ZDAJ - PROGRAM PREVENTIVNEGA
ZDRAVSTVENEGA VARSTVA OTROK
IN MLADOSTNIKOV